



Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Den 14. maj 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 289 (alm. del) af 12. april 2018 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF)

Spørgsmål

Hvordan vil ministeren sikre, at aftalen om digitaliseringsklar lovgivning, som regeringen indgik sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti i januar 2018, udmøntes på en måde, der tager tilstrækkelig hensyn til borgernes retssikkerhed mv. som forudsat i aftalen, herunder at det som anført i Justitias høringssvar af 12. marts 2018 til vejledningen om digitaliseringsklar lovgivning kommer til at fremgå af den nævnte vejledning:

- at det er myndighedernes ansvar både at identificere sager, som ud fra en generel og konkret vurdering er uegnede til automatisk sagsbehandling, og at det ikke bare kan overlades til borgerne selv at identificere de atypiske sager, som efter en konkret vurdering skal undtages automatisk sagsbehandling.
- at der opstilles mere generelle kriterier til brug for fagministeriernes vurderinger af, hvornår det er retssikkerhedsmæssigt forsvarligt at erstatte det fagprofessionelle skøn med objektive kriterier, således at det sikres, at det fagprofessionelle skøn opretholdes i tilfælde, hvor hensynet til borgernes retssikkerhed taler herfor,
- at automatiske afgørelser skal have en sådan gennemsigtighed, at det efterfølgende er muligt for borgeren at vurdere sine klagemuligheder, ligesom det skal være muligt at foretage en reel efterprøvelse af afgørelsen,
- at myndighederne i forbindelse med deres indsamling, deling og viderebehandling af personoplysninger skal være opmærksom på både de persondataretlige regler og på reglerne om borgernes ret til privatliv og beskyttelse af personoplysninger,
- at der i forbindelse med udarbejdelsen af ny lovgivning, der indebærer behandling af personoplysninger, herunder ikke mindst behandling af personoplysninger i kontroløjemed, bør opstilles klare kriterier for myndighedernes indsamling og efterfølgende behandling af personoplysninger,
- at der ved myndighedernes deling af registre skal tages tydeligt stilling til, hvilken myndighed der er ansvarlig for registeret og dermed for opfyldelsen af forpligtelserne i de persondataretlige regler, herunder ansvar for oplysninger-

- nes kvalitet, information til den registrerede, sletning af forældede og urigtige oplysninger samt databeskyttelse,
- at der sikres den nødvendige gennemsigtighed i myndighedernes behandling af personoplysninger, så borgerne løbende kan gøre sig bekendt med deres oplysninger hos de enkelte myndigheder og oplysningernes anvendelse, ligesom borgerne kan få mulighed for at reagere, når der behandles urigtige eller vildledende oplysninger,
 - at behandling af personoplysninger i kontroløjemed så vidt muligt skal målrettes de personer, som ud fra objektive kriterier må anses for relevante, fremfor at anvende en mere generel kontrol, der omfatter en uforholdsmæssig stor andel af befolkningen, samt
 - at myndighederne er ansvarlige for etablering af alternative løsninger til de borgere, som ikke kan kommunikere digitalt, og at fritagelsesmulighederne som altovervejende hovedregel bør være identiske med de allerede gældende bestemmelser i de fire samlelove om obligatorisk digital selvbetjening?

Svar

Aftalen om digitaliseringsklar lovgivning, som regeringen indgik sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti i januar 2018, er et stort og vigtigt skridt på vejen mod mindre bureaukrati i den offentlige sektor og en mere enkel og klar lovgivning.

Det fremgår af den politiske aftale, at digitaliseringen af den offentlige sektor og arbejdet med digitaliseringsklar lovgivning skal ske med respekt for borgernes retssikkerhed.

Som følge af den politiske aftale skal implementeringskonsekvenser af nye bestemmelser vurderes og anføres i lovbemærkningerne. Implementeringskonsekvenserne skal også vurderes i forbindelse med politiske forhandlinger og forlig. Aftalen vil understøtte, at implementeringsmæssige spørgsmål bliver grundigt belyst i hele beslutningskæden – fra det første udspil til det endelige lovforslag er vedtaget i Folketinget. Vurderingen af implementeringsmæssige konsekvenser omfatter bl.a. også forslagets betydning for borgerne. Det kan eksempelvis være, hvis der er ændringer vedrørende partshøring, klageadgang eller lignende.

Med henblik på at understøtte udmøntningen af den politiske aftale er de nye krav indarbejdet i Digitaliseringsstyrelsens kommende vejledning om digitaliseringsklar lovgivning. Vejledningen har været sendt i høring fra den 27. februar 2018 til den 13. marts 2018.

Hovedparten af de hensyn, som Justitia gør opmærksom på i deres høringssvar, er indarbejdet i den kommende vejledning om digitaliseringsklar lovgivning.

For så vidt angår opstilling af generelle kriterier for, hvornår der kan anvendes objektive kriterier, så er det en politisk beslutning at fastsætte, hvilke regler der skal være gældende. Objektive kriterier bør fastsættes ud fra en vurdering af de

konkrete forhold, samt om det er retssikkerhedsmæssigt forsvarligt. Derfor er der i den kommende vejledning ikke opstillet generelle kriterier for, hvornår fagprofessionelle skøn kan erstattes med objektive kriterier. Det fremgår derfor flere steder i den kommende vejledning, at skøn bør fastholdes, hvor der er et konkret behov, fx i sager om barnets tarv og støtte til særligt udsatte borgere.

Vejledningen om digitaliseringsklar lovgivning forventes offentliggjort medio maj 2018.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde
Minister for Offentlig Innovation